

WANDA LOTTER ur. 1939; Kowno

Tytuł fragmentu relacji	Kryczyłsk w trakcie wojny
Zakres terytorialny i czasowy	Lublin; II wojna światowa
Słowa kluczowe	Kryczyłsk II wojna światowa, Holocaust, mordy ukraińskie, Grzesiak Tadeusz

Kryczyłsk w trakcie wojny

Wybuchła wojna i nagle - zwłaszcza w roku 1940 i 1941, okazuje się, że zarówno rodzina żydowska, jak i rodzina polska stają się wyrzutekmi. Muszą ukrywać się i uciekać. Przeżywamy napad bandycki ukraiński na nasz dom, już wtedy ojciec opiekuje się mną i moją matką, która została sama na świecie jak palec, ze mną na ręku i młody, wówczas 27-letni mężczyzna postanawia zaopiekować się, wbrew rozsądkowi, wszelkiej logice, zaopiekować się nie tylko swoją rodziną, ale również moją matką i mną, no i uciekać, zarówno od Niemców, jak i Ukraińców. Co nie przeszkadza, że Ukraińcy dokonują napadu bandyckiego na mieszkanie, w którym jestem ja, moja matka i mój ojciec. Ojcu udaje się uciec, zostaje tylko ranny, przestrelony, moja matka błaga ich żeby wobec tego zabili mnie i ją, bo nie ma właściwie już sensu żyć, bo jest przekonana, że ojciec zginął, bo to niemożliwe, żeby udało mu się uciec. Jest luty, zima na Ukrainie jest bardzo ostra, ale jakoś udaje się rannemu człowiekowi uciec, w samej bieliźnie zresztą, do tego przestreloną ma rękę i to prawą. Ukraińcy boją się jednak popełnić mord na nas, ze względu na to, że ojciec ich wszystkich zna, a jeżeli przeżył, wstąpi do partyzantki i ich wszystkich uśmierci. W związku z tym udaje nam się cudem zupełnie, jakimś szczęśliwym trafem przeżyć. Aż do dnia, kiedy przychodzi ojciec jednego z tych bandziorów i ostrzega, że oni przyjdą jeszcze raz, żeby uciekać. Mało tego, że ostrzega nas przed własnym synem, ale również daje furmankę. Więc takie to dziwne, pokrętne losy w jednej rodzinie się zdarzają, rzeczy zupełnie nieprawdopodobne.

O kolejnych już nie będę wspominała, ileż to było tych przygód, ukrywania się, ciągłe zmiany miejsc zamieszkania.

Data i miejsce nagrania	2008-10-23, Lublin
Rozmawiał/a	Marzena Baum
Transkrypcja	Kamila Krzyżanowska
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"